

*Raport cu privire la activitatea
Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului
în perioada 1 iunie 2011 – 1 iunie 2012*

Cu referire la scrisoarea nr. 02-118/352 din 05.05.2012, Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului (DMPDC) vă comunică următoarele:

Exercitând funcția de autoritate tutelară în municipiul Chișinău, DMPDC a orientat activitatea tuturor subdiviziunilor subordonate spre implementarea calitativă a politicii de stat în domeniul protecției drepturilor copilului, îndeplinind următoarele atribuții: monitorizarea și controlul respectării drepturilor copilului în municipiul Chișinău, a standardelor minime pentru organizarea și funcționarea sistemului de servicii și instituții din municipiu, depistarea și evidența copiilor aflați în dificultate, identificarea formei adecvate de protecție a acestora, acordarea asistenței familiilor socialmente vulnerabile cu copii ș.a.

Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului gestionează activitatea a:

- 5 direcții pentru protecția drepturilor copilului din sectoarele municipiului;
- 4 case de copii de tip familie;
- 6 centre și servicii de plasament;
- 5 centre de zi;
- 48 de centre comunitare pentru copii și tineri.

La finele anului 2011 DMPDC avea în evidență **2617** copii care se confruntă cu diverse dificultăți. Pe parcursul perioadei 1 ianuarie – 31 mai 2012 au fost depistați și luați la evidență **74** de copii.

În perioada de raportare DMPDC a promovat insistent acțiuni de prevenire a refuzului și abandonului copiilor la naștere. În acest scop a fost intensificată activitatea de colaborare cu maternitățile din municipiu, cu centrele maternale în care sunt plasate cuplurile mamă - copil cu risc de abandon. A fost stabilit și funcționează un sistem de informare reciprocă și de monitorizare a situației. În rezultat s-a reușit, în multe cazuri, prevenirea separării copilului de mamă. Astfel, în anul 2011, în spitalele și maternitățile din municipiu au fost lăsați **44** de copii nou născuți (în comparație cu 40 de copii în 2010, 42 de copii în 2009, 55 de copii în 2008). Majoritatea din acești copii au fost plasați în servicii de tip familial.

Pentru a ameliora situația familiilor cu copii și în scopul prevenirii instituționalizării copiilor, specialiștii serviciului întocmesc proiecte de intervenție individualizată, bazată pe managementul de caz. În anul 2011 au fost întocmite **118** asemenea proiecte.

În contextul Strategiei și Planului național de reformare a sistemului rezidențial de îngrijire a copilului, specialiștii Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului și a direcțiilor din sectoare au realizat următoarele activități: luarea la evidență a familiilor socialmente vulnerabile; efectuarea vizitelor la domiciliu pentru examinarea și evaluarea situației copiilor; monitorizarea cazurilor; acordarea ajutorului financiar familiilor socialmente vulnerabile și cu mulți copii. Actualmente în evidența DMPDC sunt **4449** familii socialmente defavorizate cu **7772** copii. Întru soluționarea problemelor cu care se confruntă familiile s-a conlucrat cu Primăriile comunelor, satelor, orașelor din municipiu, Agenția de ocupare a forței de muncă, Direcția generală educație, tineret și sport, Asociațiile medicale teritoriale, Oficiile stării civile, Fondul municipal de susținere socială a populației, Organizațiile neguvernamentale etc. În anul 2011, la inițiativa DMPDC, prin intermediul Fondului municipal de susținere socială a populației, **71** de familii social defavorizate au beneficiat de ajutor financiar în sumă totală de **175,500** lei. Pe parcursul anului școlar, în mediu **740** de copii rămași fără îngrijire părintească au beneficiat lunar de abonamente pentru călătorie în transportul urban.

În vederea dezinstituționalizării copiilor, specialiștii DMPDC și a subdiviziunilor efectuează cu regularitate evaluarea dosarelor copiilor din instituțiile rezidențiale, întreprind deplasări cu scopul reintegrării copiilor în familiile biologice / extinse sau stabilirii statutului pentru instituirea altei forme de protecție. Colaborarea eficientă cu organizațiile LUMOS Moldova și CCF Moldova (Copil, Comunitate, Familie) au facilitat procesul de prevenire a instituționalizării copiilor, reintegrare în familia biologică sau extinsă, plasare în servicii de tip familial. Ca urmare, numărul de copii aflați la îngrijire rezidențială este în scădere continuă: actualmente în serviciile de tip rezidențial se află **842** de copii (comparativ cu 1687 de copii la finele anului 2010). Pentru comparație, în serviciile de tip familial se află **1775** de copii, din care: sub tutelă/curatelă – **781** de copii, în adopție – **952** de copii, în serviciul de asistență parentală profesionistă - **23** de copii plasați în 20 de familii, în case de copii de tip familial – **19** copii în 4 case.

O altă formă de protecție a copilului reprezintă plasarea în centrul de plasament temporar. În municipiu activează **6** centre și servicii de plasament temporar finanțate din bugetul municipal, în care sunt plasați total **287** de copii și **9** centre nestatale, în care sunt total **190** de copii. Pe parcursul perioadei de raportare, din numărul total de copii din centrele de plasament temporar, au fost transferați în forme de protecție de tip familial **255** de copii: 134 de copii au fost reintegrați în familia biologică sau extinsă, asupra a 39 de copii a fost instituită tutela, 17 copii au fost plasați în Serviciul de asistență parentală profesionistă, 40 - în case de copii de tip familial, iar 25 de copii au fost adoptați.

Protecția juridică a copilului reprezintă o componentă importantă în activitatea Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului și a structurilor subordonate. În anul 2011 specialiștii din sistemul de protecție a copilului au participat la 3266 de ședințe de judecată în cadrul a **1477** procese judiciare. În semestrul I al anului 2012 colaboratorii DMPDC și ale subdiviziunilor au reprezentat autoritatea tutelară în peste **1000** de ședințe de judecată.

În cadrul DMPDC și a direcțiilor de sector activează Comisia pentru protecția copilului aflat în dificultate – un organ colectiv creat în vederea examinării situației copilului aflat în dificultate și asigurării protecției drepturilor lui.

O atenție deosebită DMPDC acordă organizării timpului liber și de agrement al copiilor în cadrul Centrelor comunitare pentru copii și tineri. În municipiul Chișinău activează **48** asemenea centre, în evidența cărora sunt **4837** de copii.

În vederea consolidării capacităților centrelor comunitare și sporirii accesului copiilor și tinerilor orfani și din familii social dezavantajate la serviciile sociale a fost dezvoltată infrastructura centrelor. Astfel, în scopul asigurării condițiilor de comunicare cu părinții, au fost create **5** spații de acces la Internet pentru copii părinții cărora sunt plecați peste hotare și instituite centre de consultanță psihologică pentru copii și părinți în dificultate.

Pentru îmbunătățirea calității și dezvoltarea rețelei de servicii sociale în mun. Chișinău a fost creat un nou serviciu - Echipa mobilă. Acest serviciu a fost instituit în cadrul Memorandumului de colaborare dintre Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului și AO Keystone Human Services International Moldova Association și funcționează pe lângă Centrul de recuperare activă și reintegrare socială a copiilor și tinerilor cu handicap fizic. Actualmente DMPDC efectuează procedurile necesare în vederea preluării și menținerii Serviciului sus numit de către municipalitate.

În proces de elaborare este Regulamentul Serviciului de urgență socială și asistență stradală. Acest serviciu a fost creat în cadrul proiectului regional „Prevenirea traficului de minori din Republica Moldova și Ucraina”, finanțat de Regiunea Emilia-Romagna, Italia, și funcționează în scopul soluționării problemelor copiilor străzii, care vagabondează sau cerșesc, aflați în situații de risc, rămași fără ocrotire părintească, copiilor cu dizabilități, minorilor în conflict cu legea, care au ieșit din sistemul educațional și de protecție, care se află în situații de risc de a deveni victime ale traficului de ființe umane sau de a se infecta cu HIV/SIDA, care au abandonat școala, care provin din familii social vulnerabile, pentru care mediul unde se află prezintă risc vădit pentru sănătatea și securitatea lor.

Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului în parteneriat cu ONG „Copil, Comunitate, Familie”, reprezentant oficial al organizației „Hope and Homes for Children” din Marea Britanie, în baza Acordului de colaborare semnat la 20 noiembrie 2010, au realizat reorganizarea Casei municipale specializate pentru copii. Acordul prevede înlocuirea îngrijirii rezidențiale cu servicii de tip familial, pentru a sprijini familiile social vulnerabile și a preveni abandonul copiilor. Astfel, prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr.3/38 din 06 mai 2011, a fost actualizat regulamentul Casei municipale specializate pentru copii (str. Cuza Vodă 29/4) și schimbată denumirea acesteia în Centrul municipal de zi și de plasament pentru copii de vârstă fragedă și familie, inaugurarea oficială al căruia a avut loc la data de 23 iunie 2011. În cadrul Centrului funcționează serviciul de zi pentru copii cu vârsta până la 3 ani și serviciul de zi pentru copii cu dizabilități de vârstă fragedă.

În luna octombrie 2011 Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului a demarat procesul de elaborare a noului regulament cu privire la activitatea Centrului de plasament de tip familial „Small Group Homes”, beneficiarii căruia sunt copii ai căror familie se află în imposibilitate de a-și exercita drepturile și obligațiunile părintești, copiii ai căror securitate, integritate fizică și psihică sunt în pericol și copiii cu nevoi speciale.

În acest an pe lângă Mitropolia Basarabiei a fost deschis un nou Centru maternal „Diaconia”, destinat mamelor solitare cu copii minori, aflate în dificultate.

La fel, în anul 2011 au fost revizuite și înaintate spre aprobare Regulamentul-cadru al Centrului comunitar pentru copii și tineri din or. Chișinău și suburbiile municipiului și Regulamentul Centrului comunitar „Activ”.

Ținând cont de numărul minorilor în conflict cu legea în municipiul Chișinău, dar și amploarea problemei în republică, în scopul asigurării protecției și reabilitării copiilor ce necesită asistență intensă și durabilă din partea specialiștilor și serviciilor specializate, Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului acționează în vederea instituirii unui Serviciu de corecție pentru copii cu comportament deviant.

În scopul asigurării calității serviciilor prestate în sistemul municipal de protecție a drepturilor copilului, pe parcursul perioadei de raportare au fost organizate mai multe acțiuni de formare continuă a specialiștilor. În conformitate cu Planul de activitate al DMPDC, în mod regulat sunt organizate seminare pentru diferite categorii de angajați ai sistemului municipal de protecție a copilului, seminare pentru părinți și copii. De asemenea, problemele stringente ale sistemului au fost puse în discuție în cadrul meselor rotunde, întrunirilor metodice și ședințelor de lucru, organizate atât în cadrul DMPDC, cât și în sectoare.

Tradițional, la începutul și la finele anului școlar au fost organizate întâlnirile reprezentanților autorității publice locale cu copiii orfani care au mers în clasa I-a (august 2011), precum și cu orfanii absolvenți ai învățământului gimnazial și mediu general (mai 2012). Aceste acțiuni vin să sprijine categoria respectivă de copii, în cadrul întrevederilor fiecare copil a beneficiat de un suport financiar: copiii care au mers în clasa a I-a și absolvenții claselor a IX-a – câte 3000 lei fiecare și absolvenții claselor a XI – XII-a – câte 4000 lei.

În luna ianuarie al anului curent, în baza ordinului a 4 ministere (Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Ministerul Afacerilor Interne) „Cu privire la întocmirea listelor nominale ale copiilor aflați în dificultate și ale copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă peste hotare”, Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului a fost desemnată în calitate de structură responsabilă pentru realizarea recensământului copiilor din categoriile sus menționate din municipiul Chișinău. Colectarea datelor finisează pe data de 31 mai 2012. Dezvoltarea și deținerea unei baze de date, analiza și evaluarea datelor privind situația copiilor aflați în dificultate și ai căror părinți sunt plecați la muncă peste hotare, va permite autorităților să elaboreze și să promoveze politici și activități eficiente pentru asistența și protecția copiilor.

Luând în considerație faptul că problemele aferente protecției drepturilor copilului pot fi soluționate cu succes doar în cadrul unui parteneriat eficient dintre

toți actorii sociali, aceștia asumându-și responsabilități în domeniu și, reieșind din obiectivele stabilite, Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului a colaborat constructiv cu subdiviziunile Consiliului municipal, societatea civilă din municipiul Chișinău și a reușit să obțină anumite succese. Sporirea profesionalismului cadrelor din sistemul municipal de protecție a drepturilor copilului prin încadrarea acestora în diverse forme de instruire continuă, a contribuit esențial la creșterea calității serviciilor prestate.

În același timp, în activitatea noastră am întâmpinat anumite dificultăți, cum ar fi:

- confruntarea în procesul de instrumentare a cazurilor cu probleme de ordin normativ, cauzate de lipsa sau insuficiența mecanismelor clare de punere în aplicare a legislației în vigoare referitoare la protecția socială a copilului și familiei;
- bugetul auster nu ne permite dotarea cu echipament suficient și materiale necesare a subdiviziunilor DMPDC, în mod special a Centrelor comunitare pentru copii și tineri, în cadrul cărora se desfășoară activități de organizare a timpului liber pentru copii din familii social vulnerabile;
- numărul de asistenți social planificați în statele de funcție ale DMPDC și subdiviziunilor acesteia este insuficient, iar fluctuația specialiștilor din domeniu este sporită, ceea ce împiedică uneori acordarea asistenței sociale calitative și acoperirea tuturor categoriilor de beneficiari;
- lipsa pârghiilor de responsabilizare a părinților care pleacă la muncă peste hotare și lasă copiii fără reprezentant legal creează blocaje pentru întreprinderea unor acțiuni întru protecția copiilor;

În scopul protecției adecvate a copiilor e necesar a dezvolta, în continuare, rețeaua de servicii sociale comunitare, a asigura cadrul normativ de funcționare a rețelei și a întreprinde acțiuni în vederea îmbunătățirii calității serviciilor de asistență socială și protecție a copiilor în dificultate, precum și de prevenire a intrării copilului în dificultate.

Svetlana Chifa

Șef al Direcției

*Ex.: Liliana Balan
Tel.: 229449*